

3. TÜKETİCİ HUKUKU SEMPOZYUMU DİPNOTLARI

3. Tüketici Hukuku Sempozyumu, 29 bildiri ve 837 kişilik toplam katılımı başarı ile gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda konuşmacıların dile getirdiği tespit, eleştiri veya tavsiye niteliğindeki fikirleri sempozyum dipnotları başlığı altında bir araya getirilmiştir.

İşte, 21-22 Kasım 2013 tarihli 3. Tüketici Hukuku Sempozyumu'nun dipnotları:

1. Yeni kanunda görme engelli tüketicileri ısrarla görmezden geliştirmiş bizleri görevimizi tam anlamıyla yapamadığımız düşüncesi ile engelli vatandaşlarımız karşısında büyük bir utanç içerisine sokmuştur. Belki bu utanç, yönetmelikler marifeti ile giderilir diye umut ediyoruz. **Av. Hakan TOKBAŞ (Tüketici Hukuku Enstitüsü Başkanı)**
2. Tüketicilerin, varlıklarını etkili bir biçimde sürdürebilmelerinin en temel şartı rekabetçi serbest bir piyasanın mevcudiyetidir. **Erkan YARDIMCI (Rekabet Kurumu Başkanlığı)**
3. Tüketici Hukuku Sempozyumları, tüketici haklarının gelişmesi ve doğru uygulanması için vazgeçilmez bir yere sahiptir. **Prof. Dr. Ahmet Nuri CERANOĞLU (Doğuş Üniversitesi Rektörü)**
4. Yeni kanunun hazırlık aşamasında, hem mevcut gönüllü örgütlerden hem de bilimsel araştırma ve topluma katkı ile görevli üniversitelerden yararlanılması gerekir. Bu gereğin ne şekilde yerine getirildiği tartışmalıdır. **Prof. Dr. H. Fehim ÜÇİŞİK (Doğuş Üniversitesi Dekanı)**
5. Yapımcı firma taahhüt ettiği sosyal tesisleri, projesinde, maketlerinde veya ilanlarında site içerisinde gösterip, siteye dâhil gibi tüketicide intiba uyandırdıktan sonra bu sosyal tesisleri başkasının arazisine yaparsa bu ayıplı ifa değil, eksik ifadadır. **Mete DUMAN (Yargıtay 13.HD. Üyesi)**
6. 6502 Sayılı Kanun üretici ve ithalatçının sorumluluğunu sınırlandırmıştır. Artık otomotiv sektöründe bedel iadesi davası doğrudan üretici/ithalatçıya karşı değil son satıcıya karşı açılacaktır. **Candaş İLGÜN (Yargıtay 13.HD. Üyesi)**

7. Tüketicuyu ilgilendiren Avrupa Birliği Hukuku kuralları üye devletlerin kendi ulusal kurallarından çok daha fazla tüketiciyi koruyan mahiyette idi; ancak son dönemdeki Avrupa Birliği Direktifleri'nin uygulanması ile tüketici hukukunun amacının sadece zayıf durumdaki tüketiciyi korumak değil, ayrıca onun rekabetin olduğu iç pazarda aktif rol oynamasını da sağlamak olduğu ortaya konulmuştur. **Prof. Dr. Mauro BUSSANI (University of Trieste)**
8. Tüketicinin sağlık ve güvenliğinin korunması konusunda, ilaçların sebep oldukları zararlardan sorumlulukla ilgili çözümler, çağdaş "ilaç sorumluluğu" çözümlerinden (Almanya, Avusturya) geridir. Bu konuda "Ürün Sorumluluğu"na ilişkin çözümlerden yararlanabilmek de tartışmalıdır. TBMM'ce kabul edilmiş yeni Tüketicinin Korunması Kanununda bu konuda bir çözüm ve çağdaş bir düzenleme öngörülmemektedir. Böyle bir çözümün, muhtemelen "özel bir düzenleme"yle öngörüleceği sanılmaktadır. **Prof. Dr. Ergun ÖZSUNAY (İstanbul Kültür Üniversitesi)**
9. Önemli olan, yeni bir kanun yapmak değil, kanunu ne kadar uyguladığınız ve uygulattırdığınızdır. **Prof. Dr. Hakan PEKCANITEZ (Galatasaray Üniversitesi)**
10. Ürünlerin ve hizmetlerinin tanıtımında önemli ve etkili rolü olan reklamların güvenilir ve doğru bilgiler içermesi gerekir, aksi takdirde tüketicinin zarar görmesi kaçınılmazdır. Bu sebeple reklam sektöründe tüketicinin korunması konusunun dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi ve tüketiciyi korumaya yönelik düzenlemelerin artırılması gerekmektedir. **Prof. Dr. Şebnem AKİPEK ÖCAL (Ankara Üniversitesi)**
11. Mortgage kredilerinde kredi tahsis edilse bile banka ödeme yapmadan tüketicinin geri ödeme yükümlülüğü başlamaz. Kredi temerrüt faizi akdi faizin %30'nu aşamaz. İki taksit arka arkaya ödenmezse banka geri kalan kredi ana para borcunu talep edebilir. Ancak bunun için çekilecek ihtarda borcun tamamı değil ödenmeyen iki aylık kredi toplamı talep edilmelidir. **Prof. Dr. Mustafa TOPALOĞLU (Beykent Üniversitesi)**
12. Temel besin öğelerine erişim, tıpkı su gibi bir insan hakkıdır ve bu hakkın teminat altına alınması gereklidir. Bu teminat öncelikle temel gıda durumundaki ürünlerin kaderinin pazar ekonomisinin şartlarına terk edilmemeyi gerektirmektedir. **Prof. Dr. M. Fadıl YILDIRIM (Gazi Üniversitesi)**
13. Tüketici kredilerinde tüketicinin borcu için verilen kişisel teminatlar bakımından söz konusu olan tür zorunluluğunun kapsamı ve bu zorunluluğa uyulmamasının yaptırım bakımından mevcut olan belirsizlik 6502 Sayılı TKHK m. 4 f. 6'da büyük ölçüde giderilmiştir, ne var ki, getirilen düzenlemenin amaca uygunluğu tartışmaları davet edecek gibi görünmektedir. **Doç. Dr. Burak ÖZEN (Marmara Üniversitesi)**

14. Günümüz ceza hukukunda egemen olan eğilim, kabahatleri suç olmaktan çıkarma yönündedir. Son yıllarda temel ceza kanunlarında yapılan değişikliklerde de, bu yöndeki akım benimsenerek, gerek Türk Ceza Kanunu, gerekse diğer yasalardaki birçok suç, ya tamamen suç olmaktan çıkarılmış ya da idari yaptım gerektiren birer kabahat olarak düzenlenmiştir. Bu akımdan Yeni Tüketici Kanununun da etkilendiği görülmektedir. **Doç. Dr. Çetin ARSLAN (Yargıtay E. Cumhuriyet Savcısı/Hacettepe Üniversitesi)**
15. Kayıp kaçak bedelleri tarife kapsamında EPDK kurul kararı ile belirlenmiştir. Kurul kararı ile belirlenen kayıp kaçak bedelini dağıtım şirketleri tahsil etmek zorundadır. Zira tarifesi düzenlemeye tabi şirketlerdir. Dolayısıyla kayıp kaçak bedeline karşı tüketici hakem heyetine başvurulamaz. Kayıp kaçak bedeline karşı kurul kararının iptali konulu Danıştay nezdinde dava açılması gerekmektedir. **Doç. Dr. Beşir Fatih DOĞAN (Türk Alman Teknik Üniversitesi)**
16. Gerek Türk Hukuku'nda, gerek Avrupa Birliği, Fransa, Kanada ve İsviçre hukuklarında subliminal ileti ve reklâm yasaklanmıştır. Türk Tüketici Hukuku'nda, Reklâm Yönetmeliği'nde yer alan düzenleme yetersizdir. O sebeple subliminal reklamlar hakkında teklif ettiğimiz mevzuat metinlerinin düzenlenmesi yerinde olacaktır. **Yrd. Doç. Dr. Özlem TÜZÜNER (Okan Üniversitesi)**
17. Topluluk davasının işlevlerinden birisi de tüketicilerin hak arama bilincini kuvvetlendirmektir. Tüketicilerin kollektif menfaati lehine sonuçlanmış bir topluluk davası, bireysel dava açmakta tereddüt eden tüketiciyi hakkını aramaya teşvik edecektir. Olması gereken hukuk bakımından -en azından- tüketici hukukunda Alman Hukuku'na benzer şekilde kesin hükmün tek taraflı sirayetinin düzenlenmesi, topluluk davalarının hukukumuzda yaygınlık kazanmasında önemli bir işlev görecektir. **Yrd. Doç. Dr. Evrim ERİŞİR (Dokuz Eylül Üniversitesi)**
18. Finansal hizmetlerin bireysel yatırımcı tarafından alınmasına ve tüketilmesine ilişkin olarak bireysel yatırımcıya tüketicilerle benzer koruma mekanizmaları sağlanmalı; bu kapsamda, sermaye piyasasında bireysel yatırımcıya özel olarak sağlanan koruma mekanizmaları dışında veya böyle bir özel düzenleme bulunmayan hallerde, bireysel yatırımcı da tüketicinin korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerinden faydalanmalıdır. **Yrd. Doç. Dr. Nesrin Akın SUNAY (Doğuş Üniversitesi)**
19. Yeni Yasa döneminde Tüketici Hakem Heyetlerinin küçük çaplı tüketici uyuşmazlıklarını kısa sürede çözüme bağlaması ve tüketici mahkemelerinde aşırı iş yığılmasını önlemesi için heyetlerin yapısının yeniden gözden geçirilmesi ve güçlendirilmesi konusunda yeni önlemler alınması gerekmektedir. **Hâkim Mehmet Akif TUTUMLU (Ankara 6. Tüketici Mahkemesi Hâkimi)**

20. Bankalar ve finans kuruluşları tüketicilerle yaptıkları sözleşmeler veya verdikleri hizmetler sebebiyle yaptıkları masrafları tüketicilerden talep edebilirler. Ancak talep edilen bu giderlerin HAKLI, MAKUL ve BELGELİ olması zorunludur. **Hâkim İlhan KARA (Ankara 7. Tüketici Mahkemesi Hâkimi)**
21. Maketten taşınmaz satın almak durumunda kalan tüketicilerin dikkat etmesi gereken konuların başında satın almak istediği taşınmazın tapusunda herhangi bir kısıtlayıcı kayıt olup olmadığını, projelerinin belediyeden tasdikli olup olmadığını, inşaatın ruhsatının bulunup bulunmadığını kontrol etmesi ve bunlar uygun ise daha sonra satın alma konusunda karar vermesi gerekir. Aksi takdirde mağdur olmaları kuvvetle muhtemeldir. **Hâkim Sevtap KAYA (İstanbul 3. Tüketici Mahkemesi Hâkimi)**
22. Kişisel verilerin korunması hakkında Kanun Tasarısının kabul edilip yürürlüğe girmesi ve Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun etkin şekilde uygulama çalışmasının başlatılması gerekmektedir. **Dr. Alper Tunga AKGÜLEN (İstanbul Cumhuriyet Savcısı)**
23. Tüketicileri daha ileri seviyede korumaya yönelik tedbirlerin alınması, tüketicilerin hak arama yollarının kolaylaştırılması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve AB tüketicinin korunması mevzuatına tam uyumun sağlanması amacıyla hazırlanan yeni tüketicinin korunması hakkında kanun ile ülke tüketicisi çağdaş ülkelerde yaşayan tüketicilerle aynı haklara, hatta bazı alanlarda daha ileri düzeyde haklara sahip olacaktır. **Avni DİLBİR (Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdür Yardımcısı)**
24. Özellikle Bankacılık ve Telekomünikasyon Sektörlerinde, tüketici, yapılan reklamlara bakarak değil, detaylı araştırma yaparak karar vermelidir. Bu tüketicinin ekonomik menfaatine olacaktır. **Özcan PEKTAŞ (E. Reklam Kurulu Başkanı)**
25. 2011/83/EU Tüketici Hakları Hakkında AB Direktifi doğrultusunda AB ülkeleri ulusal düzenlemelerini gözden geçirmektedirler. Bu çalışmalar 2014 yılında tamamlanacaktır. Türkiye'de ise 6502 sayılı kanun ile mesafeli satışlar için anılan Direktifin gereği yeni metne işlenmiştir. (madde 48) Nihayet Türkiye de finans hizmetlere ilişkin mesafeli sözleşmeler de (madde 49) ilk defa mevzuata dâhil olmuştur. Ancak anılan maddelerdeki bazı terimler yeterince net değildir. **Av. R. Murat ÖZSUNAY (Frankfurt/M Barosu ve İstanbul Barosu Üyesi)**

26. Tüketici hukukunu düzenleyen genel ve özel mevzuat ile sektörel mevzuat arasında, yine Gümrük ve Ticaret Bakanlığı başta olmak üzere tüketici hukukuna ilişkin düzenleme ve denetleme yapmaya yetkili kurumlar ile BTK ve Rekabet Kurumu gibi sektörel düzenleyici ve denetleyici otoriteler arasında ortaya çıkan uyumsuzluklar, yetki çakışmaları ya da mükerrer uygulamalar, sektörümüzde tüketici hukukunun gelişimini olumsuz etkilemektedir. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın sektörel düzenlemeleri ve uygulamaları dikkate alması gereklidir. **Av. Doğan COŞGUN (Avea Hukuk İşleri Direktörü)**
27. Yeni kanuna göre çıkarılacak Mesafeli Satışlara Dair Yönetmelik, iadesi kabul edilip-edilemeyecek ürünler ile yeniden satışa elverişli olmayacak şekilde kullanılıp (mutad kullanım tanımı) geri gönderilen ürünler, cayma hakkı ve ürünün iadesinde kargonun satıcının eline ulaşmasına ilişkin düzenlemeler bakımından detaylı bir rehber doküman şeklinde hazırlanmalıdır. **Av. Erdost PEHLİVAN (Markafoni Hukuk İşleri Direktörü/İcra Kurulu Üyesi)**
28. Rekabet ihlallerinin önlenmesi için son dönemde AB Komisyonu tarafından sık sık kullanılan ve teşebbüslerin tüketicilerin gözündeki marka değeri ve açılacak tüketici davalarından korunmak için Rekabet Otoriteleri ile işbirliğine götüren yeni ama ilginç bir yöntem olarak Taahhüt, biran evvel Türkiye'nin de gündemine gelmelidir. **Mert KARAMUSTAFAOĞLU (Rekabet Kurumu Rekabet Başuzmanı/ LL.M. FU Berlin)**
29. Organize gıda perakendeciliğinin yaygınlaşması hizmet ve sunumda kalite artışı ve gıda fiyatlarında düşüş oluşturabilmekle birlikte, sektörde yoğunlaşmaların artması ve alıcı gücüne bağlı olarak rekabetin azalması organize gıda perakendeciliğinin tüketicilerin yararına etkilerinin ortaya çıkmasını engelleyebilmektedir. **Neyzar ÜNÜBOL (Rekabet Uzmanı)**